Civillieta Nr.C30669016
Lietvedības Nr.C-2360-17/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 4.septembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Z. Studente,
ar tiesas sēdes sekretāri E. Strazdu,
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 22.jūlijā saņemts AS "Money Express Credit" (turpmāk – Prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. C/ (turpmāk – Atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014.gada 20.maijā starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts FINANŠU LĪZINGA LĪGUMS Nr.20140520-1006 (turpmāk – Līzinga līgums) saskaņā ar kuru Atbildētājas uzdevumā Prasītājs iegādājās savā īpašumā un nodeva Atbildētājai turējumā un lietošanā transportlīdzekli PEUGEOT 406, 2001.izl.gads, VIN:/šasijas numurs/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Līzinga objekts), kā arī piešķīra Atbildētājai tiesības Līzinga objektu izpirkt, veicot Līzinga līgumā paredzētos maksājumus. Ar Līzinga līguma parakstīšanu Atbildētāja apņēmās samaksāt Prasītājam Līguma maksājumus.

Prasītājs norāda, ka Līzinga līguma 6.1.punkts nosaka, ka Atbildētājai ir pienākums veikt visus Līgumā paredzētos maksājumus saskaņā ar Maksājuma grafiku (katra mēneša 25.datumā) un/vai Līguma noteikumiem, kā arī pildīt citus Līgumā noteiktus pienākumus.

Sakarā ar to, ka Līzinga līgumā noteiktajā kārtībā Atbildētāja savlaicīgi neveica Līgumā paredzētos maksājumus saskaņā ar Maksājuma grafiku un/vai Līguma noteikumiem, iestājās Līzinga līguma 9.1.punkts, kurš nosaka par katru Līzinga līguma maksājuma izpildes kavējuma dienu Atbildētāja maksā Prasītājam līgumsodu 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās maksājuma summas. Līzinga līguma 9.8.punkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo Atbildētāju no Līzinga līguma saistību izpildes pienākuma.

Līzinga līguma 10.3.1.punkts nosaka, ka, ja Atbildētāja vairāk par 30 dienām kavē jebkura Līgumā vai Maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi, Prasītājam ir tiesības vienpusēji pirms termiņa izbeigt Līzinga līgumu un pieprasīt pirms termiņa izpildīt Līzinga līguma saistības pilnā apmērā.

Ar 2016.gada 23.maija Paziņojumu par līguma pirmstermiņa laušanu Nr.23052016/126 Atbildētāja tika informēta, ka Prasītājs saskaņā ar Līzinga līguma 10.4.punktu vienpusēji pirms termiņa izbeidz Līzinga līgumu, jo ir iestājies Līzinga līguma 10.3.1.punktā noteiktais nokavējums, kā arī lūdza nākamajā dienā pēc Līzinga līguma darbības izbeigšanas nodot Līzinga objektu Prasītājam (Līzinga līguma 10.4.punkts).

Augstāk minētajā paziņojumā, Prasītājs informēja par atlikuša parāda apmēru un pieprasīja līdz 2016.gada 3.jūnijam nokārtot savas saistības pēc Līzinga līguma, kā arī brīdināja, ka Līzinga līguma saistību neizpildes gadījumā, Prasītājs uzsāks Līzinga līgumā noteikto saistību piespiedu izpildīšanas procesu, iesniedzot tiesā attiecīgu prasības pieteikumu pret Atbildētāju.

Atbilstoši Līzinga līguma 10.4.punkta un 12.1.punkta noteikumiem Līzinga līguma darbība tika izbeigta 8.dienā pēc augstāk minēta paziņojuma nosūtīšanas, sakarā ar to, ka netika veikti visi kavētie un tekošie Līzinga līguma maksājumi.

Atbilstoši Līzinga līguma 10.4.punktam, Atbildētājai ir pienākums pēdējā Līguma darbības dienā vai dienā, kurā Prasītājs atkāpjas no Līzinga līguma, nodot Līzinga objekta turējumu Prasītājam.

Norāda, ka līdz pat prasības pieteikuma sagatavošanas dienai, Atbildētāja nav nodevusi Līzinga objektu Prasītājām un Līzinga objekta atrašanas vieta nav zināma, līdz ar to, Prasītājam bija liegta iespēja izmantot savas Līzinga līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēt Līzinga objektu par brīvo cenu, lai no Līzinga objekta pārdošanas iegūtiem naudas līdzekļiem kaut daļēji dzēstu Atbildētājas parāda saistības.

Norāda, ka līdz pat 2016.gada 18.jūlijam Atbildētāja nav izpildījusi augstāk norādītos pienākumus, nav veikusi parāda samaksu pilnā apmērā, tādējādi Atbildētājas no Līzinga līguma izrietošās saistības sastāda 1713,24 EUR, tajā skaitā:

- Pamatsummas parāds – 1280,22 EUR;
- Procenti (līdz 2016.gada 23.maijam) –305 EUR;
- Līgumsods –128,02 EUR.

Prasītājs prasību pamato ar Civillikuma 1587.pantu, 1652.pantu, 1716.pantu, 1717.pantu, 1720.pantu, 1753.pantu, 1756.pantu, 1943.pantu, 1946.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 24.pantu, 26.pantu, 34.pantu, 41.pantu, 93.pantu, 130.pantu, 250.^{15}.pantu, 250.^{20}panta pirmo un otro daļu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam parāda summu 1713,24 EUR tajā skaitā neapmaksāto pamatsummas parādu 1280,22 EUR, nesamaksātos nolīgtos procentus 305 EUR, kā arī līgumsodu 128,02 EUR; atzīt saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no Atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikumu 1765.panta pirmo daļu noteikti 6 (seši) % gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas; piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam visus tiesāšanās izdevumus.

2017.gada 3.maijā lietā saņemts Prasītāja prasības pieteikuma precizējums. Prasītājs norāda, ka 2016.gada 5.decembrī Prasītājam izdevās pārņemt Līzinga objektu savā valdījumā un veikt Līzinga objekta pirmspārdošanas sagatavošanu. Norāda, ka Prasītājs izmantoja savas Līzinga līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēja Līzinga objektu par brīvo cenu. No Līzinga objekta pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi 400 EUR tika novirzīti Atbildētājas parāda daļējai dzēšanai.

Līzinga līguma 8.14.punkts nosaka, ka Atbildētājai ir pienākums segt visus izdevumus un zaudējumus, kā arī samaksāt uzliktos sodus, kas sakarā ar Līzinga līgumu vai Līzinga objektu un Atbildētājas darbības vai bezdarbības rezultātā radušies trešajām personām vai Prasītājam. Prasītājam bija izveidojušies sekojošie papildu izdevumi, kas pilnībā tika dzēsti no Līzinga objekta pārdošanas iegūtiem naudas līdzekļiem:

- Līzinga objekta novērtēšana 42,35 EUR (2016.gada 15.decembra Rēķins Nr.OB 176);
- CSDD sniegtie pakalpojumi un Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis 107,83 EUR (2017.gada 5.aprīļa kvīts Nr.RA1725540816).

Prasītājs precizē prasības pieteikuma lūguma daļu un lūdz piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam parāda summu saskaņā ar Līzinga līgumu 1413,42 EUR tajā skaitā neapmaksāto pamatsummas parādu 1280,22 EUR un nesamaksātos nolīgtos procentus 133,20 EUR; atzīt saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no Atbildētājas likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikumu 1765.panta pirmo daļu noteikti 6 % gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas; piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam visus tiesāšanas izdevumus.

2017.gada 30.jūnijā saņemts Prasītāja papildus rakstveida paskaidrojums. Prasītājs norāda, ka no Līzinga objekta realizācijas iegūtie naudas līdzekļi saskaņā ar iepriekš lietā iesniegto parāda aprēķinu nekorekti bija novirzīti papildus izdevumu segšanai, kas neatbilst Līzinga līguma 9.9.punktā noteiktajai kārtībai. Prasītājs precizē no Līzinga objekta realizācijas iegūto naudas līdzekļu sadales kārtību, vispirms, novirzot naudas līdzekļus nokavējuma procentu, nolīgto procentu un tad pamatsummas parāda daļējai dzēšanai. Ievērojot minēto, Prasītājs precizē pieteikumu lūgumu daļu un lūdz piedzīt no Atbildētājs Prasītāja labā parāda summu 1432,42 EUR, tajā skaitā neapmaksāto pamatsummas parādu 1280,22 EUR un papildus izdevumus 150,18 EUR.

Lietā 2017.gada 9.augustā saņemts Prasītāja iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu tiesas sēdē bez Prasītāja pārstāvja piedalīšanās.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumu tiesai nav iesniegusi, uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja, lietas izskatīšanas atlikšanu nav lūgusi. Par tiesas sēdes vietu un laiku Atbildētājai paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti uz Atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi.

Tiesa atzina, ka Atbildētājai ir paziņots par tiesas procesuālām darbībām un lietu var izskatīt bez pušu klātbūtnes.

Motīvu daļa

Pārbaudot civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība pret Atbildētāju par parāda piedziņu ir apmierināma pilnībā.

Tiesa, pārbaudījusi civillietas materiālus, novērtējusi tiesas rīcībā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Civilprocesa likuma 97.panta trešā daļa un 193.panta piektā daļa nosaka tiesas pienākumu sprieduma motīvu daļā norādīt lietā konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi, tāpat arī normatīvos aktus, pēc kuriem tiesa vadījusies, un konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu. Civilprocesa likuma 189.panta trešā daļa un 190.pants noteic, ka tiesas spriedumam ir jābūt likumīgam un pamatotam.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

Lietā konstatēts, ka Atbildētāja līgumsaistības ir uzņēmusies 2014.gada 20.maijā, noslēdzot ar Prasītāju finanšu Līzinga līgumu Nr.20140520-1006 (lietas 10.-14.lapa), saskaņā ar kuru Prasītājs kā līzinga devējs Atbildētājas uzdevumā iegādājās un nodeva Atbildētājai turējumā un lietošanā 2001.gada transportlīdzekli Peugeot 406, šasijas Nr./šasijas numurs/. Līzinga objekta pirkuma maksa līgumā noteikta 2500 EUR, procentu likme noteikta 30 % gadā un līguma darbības termiņš līdz 2017.gada 25.maijam.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbilstoši Civillikuma 1590.pantam, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Līguma 2.1.punktā pielīgts, ka Prasītājs apņemas nopirkt līzinga objektu pēc līzinga ņēmēja izvēles un pilnvarot viņu pārņemt līzinga objektu savā turējumā un lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņēmies pieņemt līzinga objektu savā turējumā un lietošanā, samaksāt līzinga devējam līguma maksājumus saskaņā ar līguma noteikumiem. Līzinga devējs nodod līzinga ņēmējam īpašuma tiesības uz līzinga objektu, kad līzinga ņēmējs ir izpildījis līguma saistības pilnā apmērā.

Lietā nav strīda par līzinga objekta iegādi un nodošanu Atbildētājas turējumā, šis fakts arī apstiprināts ar lietā esošo pavadzīmi Nr.MEC 002342 (lietas 15.lapa), no kuras redzams, ka Atbildētāja saņēmusi no Prasītāja līzinga objektu – 2001.gada transportlīdzekli Peugeot 406, ko apliecinājusi ar savu parakstu. Tiesa secina, ka Prasītājs savas ar noslēgto līgumu uzņemtās saistības ir izpildījis.

Līguma 8.1.punktā pielīgts, ka līzinga ņēmējam samaksa jāveic termiņos, kārtībā un apmēros, kas noteikti maksājumu grafikā, līgumā, līzinga devēja rēķinā un/vai paziņojumā.

Saskaņā ar lietā esošo līzinga maksājumu grafiku, Atbildētājai noteikts pienākums veikt ikmēneša procentu un aizdevuma pamatsummas maksājumus 70,05 EUR kopējā apmērā, līdz katra mēneša 25.datumam, sākot no 2014.gada 25.jūnija līdz 2017.gada 25.maijam (lietas 14.lapa).

Kā norādīts prasības pieteikumā, Atbildētāja ar līgumu uzņemtās saistības nav pildījusi pienācīgi un nav veikusi maksājumus līgumā paredzētajā kārtībā, kas pierādīts ar lietas materiāliem pievienoto parāda aprēķinu (lietas 18.lapa) un ko Atbildētāja likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar līguma 10.3.1.punktā pielīgto, Prasītājs ir tiesīgs pieprasīt nodot līzinga objekta turējumu līzinga devējam un pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc līguma, veikt līzinga piespiedu objekta pārņemšanu un ierosināt līzinga objekta pārdošanu, ja līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē jebkura līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja uzņemtās saistības nav pildījusi līgumā noteiktajā kārtībā, Prasītājs 2016.gada 23.maijā nosūtīja Atbildētājai paziņojumu par līguma pirmstermiņa laušanu pamatojoties uz Līzinga līguma 10.3.1.punktu, izmantojot līzinga devēja tiesības vienpusēji atkāpties no Līzinga līguma, jo Līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē maksājumu izpildi, paziņojot par kopējo parāda summu, ar lūgumu to samaksāt līdz 2016.gada 3.jūnijam, vienlaikus brīdinot par vēršanos tiesā saistību neizpildes gadījumā (lietas 16.lapa).

Kā izriet no prasības pieteikuma, pēc minētā paziņojuma nosūtīšanas parāds nav samaksāts.

No Prasītāja lietā sniegtās informācijas, izriet, ka Prasītājs 2016.gada 5.decembrī pārņēmis Līzinga objektu.

Līguma 10.6.punkts noteic, ka gadījumā, kad līzinga devējs vienpusēji atkāpjas no līguma un pārņem līzinga objektu savā turējumā, līzinga ņēmējs pilnvaro līzinga devēju realizēt pirkuma objektu par brīvu cenu bez izsoles.

No lietā esošā kredītrēķina Nr.PKR-00104 (lietas 47.lapa) redzams, ka līzinga objekts realizēts par brīvu cenu 400 EUR.

Atbilstoši Civillikuma 1425.pantam, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu [..].Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu [..]. Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No prasībā norādītā un lietā esošā parāda aprēķina izriet, ka iegūtie naudas līdzekļi novirzīti Atbildētājas parāda dzēšanai, un atlikusī Atbildētājas pamatparāda summa ir 1280,22 EUR.

Civillikuma 1838.pants noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti [..].

Tiesa konstatē, ka Atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, nav pierādījusi maksājumu veikšanu saskaņā ar noslēgto Līzinga līgumu, Prasītāja iesniegto parāda aprēķinu nav apstrīdējusi, līdz ar to prasība par pamatparāda piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Līguma 8.13.punkts noteic, ka līzinga ņēmējam ir pienākums segt visus izdevumus un zaudējumu, kā arī samaksāt uzliktos sodus, kas sakarā ar Līzinga līgumu vai līzinga objektu un atbildētāja darbības vai bezdarbības rezultātā radušies trešajām personām vai prasītājam.

No lietas materiāliem redzams, ka Prasītājs sedzis izdevumus par transportlīdzekļa novērtēšanu 43,35 EUR (lietas 48.lapa), par CSDD sniegtajiem pakalpojumiem un Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli 107,83 EUR (lietas 50.lapa).

Tiesa atzīst, ka Atbildētājas papildizdevumu parādu Prasītājs ir pierādījis ar iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, līdz ar to no Atbildētājas Prasītāja labā piedzenami papildu izdevumi 150,83 EUR (42,35 EUR + 107,83 EUR) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka Prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās summas par laiku posmu līdz sprieduma izpildes dienai.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ievērojot minēto, no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenami Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 256,99 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā, bet kopā 261,69 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no Atbildētājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,93 EUR apmērā (starpība starp faktisko un Prasītāja samaksāto summu).

Civilprocesa likuma 204.[1]pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.pantu, 93.pantu, 97.pantu, 193.pantu, 194.pantu, 195.pantu, 204.[1]pantu un 250.[25]pantu,

nolēma:

Apmierināt AS "Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, pamatparādu 1280,22 EUR (viens tūkstotis divi simti astoņdesmit *euro* un 22 centi) un papildus izdevumus 150,18 EUR (viens simts piecdesmit *euro* un 18 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, tiesas izdevumus EUR 261,69 (divi simti sešdesmit viens *euro* un 69 centi) apmērā.

Noteikt AS "Money Express Credit" tiesības saņemt no /pers. C/ likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot neatmaksātā pamatparāda apmēru.

Samaksa veicama AS "Money Express Credit" norēķinu kontā Nr. LV24HABA0551031274422, AS „Swedbank".

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,93 (trīs *euro*, 93 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu veikt saņēmējam: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, Reģistrācijas Nr. 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22 (norādot maksājuma mērķī ziņas lietas identificēšanai).

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums tiks sastādīts 2017.gada 18.septembrī.

Tiesnese Z. Studente